ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 16.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *23-го Февраля* — **1845** — *Wilno.* PIĄTEK, *23-go Lutego.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18 Февраля.

ВЫСОЧАЙШІЙ РЕСКРИПТЪ,

данный на имя Генералъ Адъютанта Графа Воронцова.

Графъ Михаилъ Семеновичъ! Возложивъ на васъ, вмѣстѣ съ званіемъ Главнокомандующаго войсками на Кавказѣ, и главное начальство надъ гражданскою частію въ томъ краѣ, въ качествѣ Моего Намѣстника, находя нужнымъ для пользы службы, усилить права, которыя донынѣ были даны Главноуправляющимъ гражданскою тамъ частію и въ полномъ довѣріи къ лицу вашему, повелѣваю:

1) Къ общему составу гражданскаго на Кавказѣ управленія, въ высшемъ отношеніи, присоединить и Область Кавказскую и, на семъ основаніи, Кавказскому областному начальству, по всѣмъ дѣламъ, власть его превышающимъ, не обращаясь въ Министерства, входить къ вамъ съ представленіями. За тѣмъ, отъ усмотрѣнія вашего, по прибытіи на мѣсто, будетъ зависѣть сообразить и представить на Мое утвержденіе: отмѣнить ли вовсе вліяніе на гражданское управленіе Области Командующаго войсками на Кавказской линіи, или ограничить это вліяніе извѣстными предѣлами.

2) Всѣ тѣ дѣла, которыя по существующему нынѣ порядку, представлялись отъ Главнаго Управленія Закавказскимъ краемъ на разрѣшеніе Министерствъ, предоставляется вамъ разрѣшать на мѣстѣ. Движеніе и разрѣшеніе дѣлъ законодательныхъ, подчиняется порядку, нынѣ существующему.

3) Начальникъ гражданскаго управленія въ Закавказскомъ краѣ будетъ, вмѣсто васъ, постоянно предсѣдательствовать въ Совѣтѣ Главнаго Управленія. Вы опредѣлите на мѣстѣ, какія именно дѣла могутъ быть разрѣшаемы самимъ Совѣтомъ и по какимъ за тѣмъ дѣламъ долженъ онъ испрашивать у васъ разрѣшеній.

4) Сверхъ того предоставляется вамъ, когда вы найдете нужнымъ, принимать на мѣстѣ всѣ мѣры, обстоятельствами требуемыя, донося прямо Мнѣ, какъ о дѣйствіяхъ вашихъ, такъ и о причинахъ, къ нимъ васъ побудившихъ.

Открывая вамъ такимъ образомъ всѣ способы къ употребленію съ полною властію неусыпной дѣятельности вашей и многолѣтней опытности въ дѣлахъ государственнаго управленія на пользу края, вамъ ввѣреннаго, Я увѣренъ, что дѣйствія ваши и на семъ новомъ поприщѣ, будутъ сопровождаться такими же

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 18-go Lutego.

NAJWYŻSZY RESKRYPT,

do Jenerał-Adjutanta Hrabiego Woroncowa.

Hrabio Michale, synu Szymona! Poleciwszy wam, wespół z godnością Głównodowodzącego Wojskami na Kaukazie, i Główne Zwierzchnictwo nad Wydziałem Cywilnym w tym kraju, w charakterze Mojego Namiestnika, a znajdując dla dobra służby koniecznėm, wzmocnić prawa, które dotąd były udzielane Główno-Zarządzającym cywilnym tamże Wydziałem, oraz z zupełnėm w osobie waszéj zaufaniem, rozkazuję:

1) Do ogólnego składu Cywilnego na Kaukazie zarządu, w wyższym względzie, przyłączyć też Obwód Kaukazki, i na téj zasadzie, Zwierzchność Obwodowa Kaukazka, we wszystkich sprawach, władzę jéj przechodzących, nie udając się do Ministerstw, ma ze swemi przedstawieniami odwoływać się do was. Następnie, od waszéj uwagi, po przybyciu na miejsce, zależeć będzie, uznać i przedstawić na Moje zatwierdzenie: azali wypadnie zupełnie uchylić wpływ na cywilny Obwodu Kaukazkiego zarząd Dowodzącego wojskami na linii Kaukazkiéj, lub też zawrzeć wpływ ten w pewnych granicach.

2) Wszystkie sprawy, które według teraz istnącego porządku, przedstawiane były od Głównego Zarządu Zakaukazkiego kraju na rozstrzygnienie Ministerstw, pozostawiają się waszéj decyzyi na miejscu. Przewód i rozstrzygnienie interessów prawodawczych ulegać ma istnącemu teraz porządkowi.

3) Naczelnik Cywilnego Zarządu w kraju Zakaukazkim będzie, w zastępstwie waszém, stale prezydował w Radzie Głównego Zarządu. Wy postanowicie na miejscu, jakie sprawy sama Rada rozstrzygać będzie mocna, w jakich zaś ma się udawać po rozwiązanie do was.

4) Nadto upoważnieni jesteście, ilekroć to za potrzebne uznacie, przedsiębrać na miejscu wszelkie środki wskazane okolicznościami, donosząc wprost MNIE, tak o czynnościach waszych, jako i przyczynach które was do nich skłoniły.

Otwierając wam tym sposobem wszelką możność użycia z zupełną władzą niezmordowanéj działalności waszéj i długoletniego doświadczenia w sprawach Zarządu Państwa, ku dobru kraju wam poufanego, mam przekonanie, że czynnościom waszym i w tym nowym zawodzie towarzyszyć będzie to powodzenie, jakiém dotąd zawsze od-

успѣхами, какими доныне всегда ознаменовалась долговременная, полезная Престолу и Отечеству служба ваша.

Впрочемъ пребываю къ вамъ навсегда благосклоннымъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
30-го Января 1845 года.

—

Высочайшимъ Приказомъ, 10-го Февраля, назначены: Начальникъ 16 й Пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ *Ольденбургъ*, состоять по Инженерному Корпусу; Командиръ 2-й Бригады 16-й Пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Квицинскій*, Командующимъ 16-ю Пѣхотною Дивизіею; состоящій по Арміи Генералъ-Маіоръ *Грессеръ* 1-й, Командиромъ 2-й Бригады 17-й Пѣхотной Дизизіи.

— По случаю назначенія Генералъ-Лейтенанта *Гурко* 2 го Начальникомъ Главнаго Штаба войскъ, на Кавказѣ находящихся, Высочайше повелѣно: впредь до назначенія Начальника Кавказской Области, вступить въ исправленіе этой должности и въ сопряженныя съ оною обязанности по управленію гражданскою частію той Области и въ Черноморіи, временно-командующему войсками на Кавказской Линіи и въ Черноморіи, Генералъ-Лейтенанту *Завадовскому*.

—

Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данномъ Правительствующему Сенату, 26 го Декабря 1844 изображено:

„Для доставленія Евреямъ вящшихъ удобствъ къ устройству своего благосостоянія, признали Мы за благо даровать имъ новыя средства къ поселенію на земляхъ казенныхъ, владѣльческихъ или покупаемыхъ ими въ личную свою собственность. Вслѣдствіе сего, утвердивъ составленное, по повелѣнію Нашему, Министромъ Государственныхъ Имуществъ и разсмотрѣнное въ Государственномъ Совѣтѣ Положеніе о Евреяхъ-земледѣльцахъ, и препровождая оное въ Правительствующій Сенатъ, повелѣваемъ привести Положеніе сіе въ надлежащее дѣйствіе."

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 21 Февраля.

Король пожаловалъ почетныя званія, ордена и медали многимъ промышленникамъ и фабрикантамъ, участвовавшимъ въ берлинской выставкѣ.

— Чрезвычайный посланникъ и полномочный министръ бразильскій, виконтъ д'Абрантесъ, прибылъ сюда изъ Парижа.

— Изъ Кельна сообщаютъ, что предстоящій 8-й рейнскій сеймъ имѣетъ, между прочимъ, принять въ соображеніе вопросъ относительно совершеннаго доставленія Евреямъ правъ гражданственности, то есть — сравненія ихъ съ Христіанами въ отношеніи гражданскихъ и политическихъ правъ.

— Изъ Штетина пишутъ слѣдующее: На дняхъ получили мы изъ Берлина радостное извѣстіе, что городъ нашъ будетъ значительно распространенъ. Окружная стѣна отъ воротъ Берлинскихъ до воротъ Шнекенскихъ, лежащихъ надъ Одеромъ и при желѣзной дорогѣ, имѣетъ быть уничтожена; прусская же цитадель, находящаяся въ нѣсколькихъ стахъ шагахъ отъ города, и почти уже разрушившаяся, приведена будетъ въ оборонительное положеніе; за симъ отсюда до Поммерендорфа построены будутъ новыя укрѣпленія, которыя окончатся крѣпостнымъ фортомъ. Правительство назначило для сихъ укрѣпленій 3 милліона талеровъ.

Франція.

Парижъ, 13 Февраля.

Коммисія палаты депутатовъ, учрежденная для разсмотрѣнія проекта г-на Дювержье де Горана, о собираніи голосовъ, назначила своимъ предсѣдателемъ

znaczała się długoletnia, Tronowi i Ojczyznie pożyteczna służba wasza.

Pozostaję ku wam na zawsze przychylnym.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

St. Petersburg,
30-go Stycznia 1845 roku.

—

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 10-go Lutego, Naczelnik 16 éj Dywizyi Pieszéj, Jenerał-Porucznik *Oldenburg*, ma się liczyć w Korpusie Inżynierów; Dowódzca 2 éj Brygady 17-éj Dywizyi Pieszéj, Jenerał-Major *Kwiciński*, mianowany Dowódzcą 16 éj Dywizyi Pieszéj; liczący się w Armii Jenerał Major *Gresser* 1 szy, mianowany Dowódzcą 2 éj Brygady 17 éj Dywizyi Pieszéj.

— Z powodu mianowania Jenerał Porucznika *Hurko* 2, Naczelnikiem Głównego Sztabu wojsk na Kaukazie znajdujących się, Najwyżéj rozkazano: do czasu mianowania Naczelnika Obwodu Kaukazkiego, objąć sprawowanie tego urzędu i połączone z nim obowiązki co do zarządu cywilnego tegoż obwodu i Czarnomoryi, tymczasowo dowodzącemu wojskami na Linii Kaukazkiéj i w Czarnomoryi, Jenerał-Porucznikowi *Zwadowskiemu*.

—

W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, 26 go Grudnia 1841 roku, wyrażono:

„Dla podania Żydom dogodniejszych środków ku polepszeniu swojego bytu, uznaliśmy za dobro nastręczyć im nowe sposoby do osiadania na gruntach skarbowych, obywatelskich, lub nabywanych przez nich na osobistą własność. W skutek tego utwierdziwszy ułożoną z Naszego rozkazu przez Ministra Dóbr Skarbowych i rozpatrzoną na Radzie Państwa Ustawę o Żydach-Rolnikach, i przesyłając ją do Rządzącego Senatu, rozkazujemy przyprowadzić ją do należytego skutku."

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 21 lutego.

J. K. Mość raczył udzielić wielu przemysłowcom i fabrykantom, którzy mieli udział w wystawie Berlińskiéj, tytuły, ordery i medale.

— Przybył tu z Paryża Wice Hrabia d'Abrantes, nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister Brezylijski.

— Donoszą z Kolonii, że tegoroczny 8-my sejm reński, ma pomiędzy innemi wziąć pod rozwagę kwestyą względem zupełnéj emancypacyi Żydów, czyli zrównania ich z Chrześcianami pod względem praw tak cywilnych jak politycznych.

— Ze Szczecina piszą: Właśnie odbieramy z Berlina radośną wiadomość, że miasto nasze ma być znacznie rozszerzone. Wały od bramy Berlińskiéj aż do bramy Schnecken, leżącéj nad Odrą i przy kolei żelaznéj, mają być zniesione; natomiast warownia Pruska, o kilkaset kroków od miasta odległa i dosyć zniszczona, ma być do stanu obronnego przyprowadzona, poczém, ztąd aż do Pommerensdorf, będą wzniesione nowe fortyfikacye, zakończone zamkiem warownym. Rząd miał na te budowle przeznaczyć 3 miliony talarów.

Francya.

Paryż, 13 lutego.

Kommissya Izby Deputowanych, wyznaczona do rozbioru projektu P. Duvergier de Hauranne, o głosowaniu, mianowała swym Prezesem P. Tracy, a sekreta-

г-па Траси, а секретаремъ г-на Сентъ-Олера. Бюджетная коммисія продолжала разсматривать бюджетъ военнаго министерства и восабенности бюджетъ Альжиріи, который составляетъ на 1846 годъ, 74,405,527 фр., слѣдовательно 7,677,847 фр. превышаетъ прошлогодній. Вчера также собралась коммисія, разсматривающая проектъ о суммахъ на тайные расходы, и совѣщалась до 4 часовъ. Завтра выслушаетъ она министровъ, хотя три члена оппозиціонной партіи требовали, чтобы немедленно назначенъ былъ докладчикъ. Докладъ будетъ вѣроятно готовъ во Вторникъ.

— Многіе изъ депутатовъ министерской партіи утверждали вчера, что, по вопросу о суммахъ на тайные расходы, на сторонѣ кабинета непремѣнно будетъ отъ 24 до 30 голосовъ большинства; а сегодня по утру министерскіе журналы утверждаютъ, что изъ числа 388 балотирующихъ, 206 находятся на сторонѣ кабинета, а 182 на сторонѣ оппозиціи, вслѣдствіе чего, министры имѣли бы на своей сторонѣ большинства 24 голоса.

— Маршалъ Бюжо приготовляется къ отъѣзду въ Альжиръ, и выѣдетъ изъ Парижа немедленно послѣ балотировки проекта о суммахъ на тайные расходы.

— Палата перовъ приказала препроводить въ одно изъ отдѣленій прошеніе о предоставленіи снова Королю права назначенія меровъ и возвышенія взноса, на основаніи коего предоставляются права на выборы по муниципалитету.

— Герцогъ Бордосскій приказалъ раздать 50,000 франковъ парижскимъ работникамъ, остающимся безъ работы.

— Въ одномъ изъ журналовъ напечатано: „Въ наше прозаическое время существуетъ еще романтисмъ. Жена бельгійскаго посланника въ Парижѣ, княгиня Линь, производитъ своею красотою и исполненнымъ вкуса и поэзіи убранствомъ удивительное впечатлѣніе, тѣмъ болѣе, что общественное предсказаніе пророчитъ ей близскую кончину. Мужу ея, родившемуся въ 1804 году, еще въ молодости было предсказано, что онъ будетъ имѣть четырехъ женъ, сначала Француженку, потомъ Бельгійку, за симъ Польку и наконецъ Италіянку, которою будетъ отравленъ. Донынѣ предсказаніе сіе исполнялось буквально; ибо князь, дважды уже овдовѣвшій, женатъ былъ прежде на Анжеликѣ Конфланъ, потомъ на Шарлоттѣ Тразгюль, а теперешняя жена его есть Ядвига Ванда Любомирская. Напрасно мать и родственники противились сему браку, именно изъ опасенія сего предсказанія; смѣлая княгиня не устрашилась этого, и теперъ она составляетъ душу всѣхъ собраній въ Парижѣ. Князь Линь, Евгеній Лямора, имѣетъ пять княжескихъ титуловъ, то есть, онъ именуется княземъ: Анблизскимъ, Эпинойскимъ, Фельkенбергскимъ, Мортанскимъ и Линскимъ, и сверхъ сего испанскимъ грандомъ первой степени и пр.

15 Февраля.

Палата депутатовъ разсматривала сегодня проектъ закона о перепродажѣ акцій на каналы. Докладчикъ г-нъ Галосъ изъяснилъ замѣчанія, побудившія коммисію къ измѣненію первоначальнаго проекта правительства. Г-нъ Лербеттъ объявилъ, что, по его мнѣнію, весь проектъ недостаточно разсмотрѣнъ и что потому онъ требуетъ отсрочки преній. Министръ публичныхъ работъ отвѣчалъ на это возраженіе, но г-нъ Люно сильно поддерживалъ мнѣніе г-на Лербетта, и не смотря на энергическое сопротивленіе министра представлявшаго палатѣ, что предметъ сей не терпитъ отлагательства, согласно, съ мнѣніемъ большинства, продолженіе преній отсрочено до 18 го с. м.

— Въ шести отдѣленіяхъ палаты депутотовъ положено прочесть на засѣданіи палаты проектъ полковника Лепинаса о причитающихся кавалерамъ Почетнаго Легіона по этому ордену деньгахъ. Министръ финансовъ объявилъ въ одномъ изъ отдѣленій, что этотъ проектъ вовсе не нуженъ, потому что правительство намѣрено въ слѣдующее собраніе палатъ предложить отъ себя проектъ по сему предмету.

— Въ *Constitutionnel* утверждаютъ, что графъ Сальванди хотѣлъ было просить увольненія отъ званія министра народнаго просвѣщенія, такъ какъ при вступленіи его въ сію должность, уволены были изъ министерства иностранныхъ дѣлъ, Гг. Друэнъ де Люи и Сенъ-При; обстоятельство сіе живо напомнило ему случай, бывшій съ нимъ въ прошедшемъ году, при которомъ онъ не подавалъ съ министрами голоса противъ легитимистовъ. Съ трудомъ только удалось Гг.

rzem P. St. Aulaire. Kommissya budżetowa roztrząsała daléj budżet wydziału wojennego, a w szczególności budżet Algieryi, który na rok 1846 wynosi 74,405,527 fr., a zatém o 7,677,847 franków więcéj, niż w roku zeszłym. Wczoraj, zebrała się także kommissya funduszów tajnych, i odbywała narady do godziny 4-éj. Jutro przesłucha ona Ministrów, chociaż trzéj członkowie oppozycyjni chcieli, aby zaraz wyznaczono sprawozdawcę. Zapewne we Wtorek rapport kommissyi będzie już gotowy.

— Wielu Deputowanych ze stronnictwa ministeryalnego, twierdziło wczoraj, że gabinet ma zapewnioną większość 24 do 30 głosów, w kwestyi o wydatkach tajnych; dzisiaj zaś rano, dzienniki ministeryalne utrzymują, że z 388 głosujących, 206 jest za gabinetem, a 182 za oppozycyą: co dawałoby istotnie Ministrom większość 24 głosów.

— Marszałek Bugeaud czyni przygotowania do wyjazdu do Algieru. Opuści on Paryż zaraz po głosowaniu nad wydatkami tajnemi.

— Izba Parów poleciła złożyć w jedném z biór swoich prośbę, mającą na celu powrócenie Królowi prawa mianowania Merów, oraz podwyższenie ilości płaconego podatku, od któréj zależy prawo należenia do wyborów municypalnych.

— Xiąże Bordeaux polecił rozdzielić 50,000 fr. między ubogich robotników Paryża, niemających zatrudnienia.

— W jednym z dzienników czytamy: „W naszych prozaicznych czasach znajduje się jeszcze romantyczność. Małżonka Posła belgijskiego w Paryżu, Xiężna Ligne, sprawia przez swoję piękność i pełną gustu i poezyi strojność, największe wrażenie, tém bardziéj, że wiadoma powszechnie przepowiednia bliską jéj śmierć zapowiada. Małżonek jéj, który urodził się 1804 roku, był jeszcze bardzo młodym, gdy mu przepowiedziano, że będzie miał cztéry żony: naprzód Francuzkę, potém Belgijkę, po niéj Polkę, i nakoniec Włoszkę, która go ma otruć. Dotąd przepowiednia co do słowa się spełniła, gdyż Xiąże, po dwakroć wdowiec, zaślubiony był naprzód z Amelią Conflans, drugi raz z Karoliną Frazegules, teraźniejsza zaś żona jego jest Jadwiga Wanda Lubomirska. Naprożno matka i krewni sprzeciwiali się temu związkowi, właśnie z obawy rzeczonéj przepowiedni; śmiała Xiężniczka nie dała się tém wcale ustraszyć, i jest teraz duszą i królową wszystkich zabaw w Paryżu. Xiąże Ligne, Eugeniusz Lamoral, jest pięciorakim Xięciem, to jest: Xięciem Amblise, Epinoy, Falkenberg, Mortagne, Ligne, prócz tego Grandem hiszpański 1-éj klassy i t. d.“

Dnia 15 lutego.

Izba Deputowanych z porządku dziennego, zajmowała się dzisiaj roztrząsaniem projektu do prawa, o odkupywaniu akcyj na kanały. Sprawozdawca P. Galos rozwinął uwagi, które skłoniły kommissyą do zmodyfikowania pierwotnego projektu rządowego. P. Lherbette oświadczył, iż całe prawo zdaje mu się niedostatecznie rozważone, i że dla tego żąda odroczenia rozpraw. Odpowiedział na ten zarzut Minister robót publicznych, lecz P. Luneau silnie poparł zdanie P. Lherbette, i pomimo energicznego oporu Ministra, przekładającego Izbie, że rzecz jest nagła i zwłoki niecierpiąca, dalsze rozprawy, zdaniem większości, do dnia 18-go b. m. odłożone zostały.

— Sześć biur Izby Deputowanych przeciw trzem, oświadczyło się za odczytaniem w Izbie propozycyi Półkownika Lespinasse, w przedmiocie zaległości należnéj kawalerom orderu legii honorowéj. Minister skarbu objawił jednemu z biur, że propozycya jest niepotrzebną, sam rząd bowiem na przyszłém posiedzeniu zamierza wnieść projekt do prawa w tymże przedmiocie.

— *Constitutionnel* twierdzi, że Hrabia Salvandy był już bliskim podania się do dymissyi; albowiem w dzień jego wejścia do gabinetu, udzielono dymissye PP. Drouyn de Lhuys i St. Priest, co przypomniało mu podobnyż los, jaki go spotkał w zeszłym roku za to, iż nie głosował z Ministrami przeciw potępieniu legitymistów. Tylko z trudnością udało się PP. Guizot i Duchatel zatrzymać P. Salvandy w gabinecie.

Гизо и Дюшателю удержать г-на Сальванди въ кабинетѣ.

— Полковникъ перваго легіона парижской національной гвардіи, герцогъ Мармье, произведенъ въ бригадные генералы.

— Г. Вильменъ, совершенно поправившійся послѣ болѣзни, занимается по-прежнему литературными трудами. Онъ приготовляетъ новое изданіе своихъ „Чтеній о литературѣ,“ и исправляетъ сочиненную имъ „Исторію Кромвеля.“ При этомъ не перестаетъ онъ заниматься и политикою. Новый министръ просвѣщенія предлагалъ ему принять званіе канцлера университета, существовавшее со временъ Наполеона, но г-нъ Вильменъ поблагодарилъ за эту честь.

— Со всѣхъ сторонъ получаются извѣстія о большихъ морозахъ и выпавшихъ снѣгахъ. Въ Пиренеяхъ, въ Оссанской долинѣ произошло нѣсколько снѣжныхъ обваловъ, коими истреблены разныя строенія, съ находившимся въ нихъ скотомъ. Въ Ліонѣ было слишкомъ 10 градусовъ морозу. Близъ селеній Малевра и Аверона, обрушившаяся съ горы огромная снѣжная глыба засыпала четыре дома съ бывшими въ нихъ жителями, причемъ 12 человѣкъ лишились жизни.

— 7-го Февраля, на марсельской биржѣ поговаривали, что около 200 судовъ принуждены были, по поводу непогоды искать убѣжища въ сардинскихъ портахъ.

Англія.

Лондонъ 12 Февраля.

На прошедшей недѣлѣ собралось въ Лондонѣ значительное число членовъ обѣихъ палатъ парламента, такъ, что предводители обѣихъ партій имѣютъ возможность сообразить свои силы и результатъ настоящаго собранія. Средства правительства покрыты еще глубокою тайною; но можно уже знать положеніе партій до начатія борьбы. Министерство вообще должно быть не въ благопріятномъ положеніи, какъ по причинѣ несогласій, господствующихъ между Г. Пилемъ и многими его приверженцами, такъ равно по поводу разногласія, обнаруживающагося между разными оттѣнками сей партіи. Удаленіе изъ кабинета г-на Гладстона, встревожило противниковъ католической партіи; оно не имѣетъ ни какой связи съ министерскою торговою политикою, но послѣдовало единственно по причинѣ вопроса о народномъ воспитаніи, о которомъ упомянуто было въ тронной рѣчи.

— Въ *Times* пишутъ: Въ будущую пятницу первый министръ сдѣлаетъ представленіе о дальнѣйшемъ существованіи налога на доходы. Но какъ будетъ продолжительно это существованія, неизвѣстно; равно какъ неизвѣстно и то, какія налоги взамѣнъ сего будутъ уничтожены. Достовѣрно только то, что Сэръ Робертъ Пиль поддерживается единственно налогомъ на доходы. Это Геркулесова палица, убивающая дефицитъ, и потомство, быть можетъ, назоветъ его по имени сего налога. Но такъ какъ онъ достоинъ лучшей участи, то мы желаемъ ему, чтобы онъ еще до своего удаленія уничтожилъ этотъ налогъ. Впрочемъ это, какъ можно видѣть изъ отчета о государственныхъ доходахъ и расходахъ за минувшій годъ, не такъ—то удобнопонимо; ибо налогъ на доходы простирался до 5,191,596 фун. стер., тогда какъ перевѣсъ доходовъ, со включеніемъ этой суммы, состоялъ только изъ 3,356,405 фун. ст. Слѣдовательно отчисливъ этотъ налогъ, остался бы дефицитъ въ 1,835 191 ф. ст. Сообразивъ всѣ сіи обстоятельства должно полагать, что налогъ этотъ остается на всегда.

— Королева удостоила, третьяго дня, герцога Норфолькскаго своимъ посѣщеніемъ въ его виллѣ Арондель-Кастлѣ. Въ Понедѣльникъ, Дворъ возвратится изъ Брайтона въ столицу.

— Изъ Мальты пишутъ о прибытіи туда Саримъ-Эфендія, вновь назначеннаго Турецкаго посланника къ Лондонскому двору. Выдержавъ карантинъ, посланникъ отправится въ Англію на пароходѣ *Браганза.*

13 Февраля.

Совѣщанія парламента. Засѣданіе нижней палаты 11-го *и* 12-го *Февраля.* Въ засѣданіе нижней палаты 11-го с. м., внесенъ проектъ о желѣзныхъ дорогахъ, а именно, относительно постройки

— Półkownik piérwszéj legii gwardyi narodowéj Paryzkiéj, Xiążę Marmier, został mianowany Jenerałem brygady.

— P. Villemain zupełnie wrócił do zdrowia i znowu literackiemi zajmuje się pracami. Przygotowuje nowe wydanie swoich: „*Lekcyj Literatury*“ i zupełnie przerabia swą „*Historya Kromwella.*“ Polityka nie przestaje być najmilszém jego zatrudnieniem. Nowy Minister wychowania proponował mu, iż dlań wznowi godność kanclerza uniwersytetu, która istniała za czasów Napoleona; P. Villemain jednak podziękował za ten zaszczyt.

— Ze wszech stron donoszą o nadzwyczajnych mrozach i spadłych śniegach. W dolinie Ossan, w Pyreneach, spadło kilka lawin, które zniszczyły stodoły i obory, wraz z bydłem tam się znajdującém. W Lyonie było zimna przeszło 10 stopni. Z góry, w pobliżu wiosek Malevre i Aveyron, osunęła się niezmierna massa śniegu, i zasypała 4 domy wraz z mieszkańcami; przyczém 12-cie osób utraciło życie.

— Dnia 7-go lutego głoszono na giełdzie Marsylskiéj, że blisko 200 okrętów zmuszonych było schronić się w portach Sardyńskich, z powodu burzliwego czasu.

Anglia.

Londyn, 12 lutego.

Przeszły tydzień sprowadził do Londynu znaczną liczbę członków obu Izb Parlamentu, tak, że przywódzcy obu stronnictw postawieni są w możności obliczenia swéj względnéj siły i wypadku tegorocznego zgromadzenia. Środki rządu są jeszcze głęboką okryte tajemnicą, ale nie obojętnem już jest rozpoznać stanowisko każdego stronnictwa przed rozpoczęciem walki. Co się tyczy ministerstwa, tedy w ogóle biorąc, musi być ono bardzo zniechęcone, tak niezgodą, panującą między P. Peel a wielu jego stronnikami, jako też rozdwojeniem objawiającem się coraz wyraźniéj pomiędzy różnemi oddziałami tegoż stronnictwa. Wystąpienie pana Gladstone z gabinetu nabawiło trwogą przeciwników żądań katolickich; wystąpienie to bowiem niema żadnego związku z ministeryalną polityką handlową, ale spowodowano zostało jedynie przez kwestyą o narodowem wychowaniu, o któréj wzmianka była w mowie tronowéj.

— W *Times* czytamy: „W przyszły Piątek, piérwszy Minister zaproponuje dalsze trwanie podatku od dochodów. Na jak długi czas to trwanie jest zamierzone, czy na 2 lub na 7 lat, czy też na zawsze, nie wiadomo; jak równie nie jest wiadomo, które podatki natomiast zniesione być mają. To tylko pewna, że Sir Robert Peel żyje i utrzymuje się tylko przez podatek od dochodów; jest to herkulesowa pałka, którą ubija deficit, i potomność może go nazwie podług tego podatku. Że jednakże na lepszy los zasługuje, życzymy mu, aby jeszcze przed swém wystąpieniem ten podatek usunął. Trudność jest wprawdzie wielka, jak przekonywa wykaz dochodów i wydatków publicznych w roku upłynionym. Podatek od dochodów przyniósł 5,191,596 f. szt., a przewyżka dochodów, razem z tą summą, wynosi tylko 3 356,405 f. szt. Odjąwszy więc ten podatek pozostałby deficit 1,835,191 f. szt. To wszystko porównawszy sądzić należy, że ten podatek pozostanie na zawsze.“

— Królowa zaszczyciła onegdaj Xięcia Norfolk odwiedzinami, w jego willi Arundel-Castle. Dwór w Poniedziałek opuści Brighton i wróci do stolicy.

— Z Malty donoszą o przybyciu tamże Sarim-Efendego, nowego Posła tureckiego przy dworze Londyńskim. Po odbytéj kwarantanie, Poseł z orszakiem odpłynie do Anglii, na statku parowym *Broganza.*

Dnia 13 lutego.

Obrady Parlamentu. Posiedzenie Izby Niższéj d. 11 *i* 12 *lutego. Na posiedzeniu d.* 11, wprowadzono prawo o kolejach żelaznych, które czyni zakładanie nowych kolei i rozszerzanie już istniejących zawisłém od uznania

новыхъ и распространенiи дорогъ, постройка которыхъ зависитъ отъ разрѣшенiя коммерческой палаты. Проектъ сей встрѣтилъ сильное сопротивленiе со стороны радикаловъ, и подалъ поводъ къ продолжительнымъ пренiямъ. Сначала г нъ Валласъ представилъ предложенiе, чтобы ему позволено было внести билль объ отмѣнѣ сего закона, какъ вреднаго для публики. Лордъ Говикъ возсталъ противъ этого, и опровергалъ доказательства предшествовавшаго оратора, касательно вреда сего закона, соглашаясь единственно съ нимъ въ требованiи, чтобы начальство озаботилось пониженiемъ платы съ пассажировъ, и сдѣлало для нихъ соотвѣтственныя льготы. Послѣ рѣчи сэръ Роберта Пиля, который просилъ палату не рѣшать недостаточно еще разсмотрѣннаго дѣла, Г. Валласъ взялъ обратно свое предложенiе. За симъ, сэръ Джемсъ Грагамъ, министръ внутреннихъ дѣлъ, просилъ разрѣшенiя представить билль объ исправленiи устава о поселенiи бѣдныхъ въ приходахъ и удаленiи ихъ оттуда. Палата, изъявивъ на сiе свое согласiе, отсрочила засѣданiе На засѣданiи 12-го с. м., не произошло пренiй, заслуживающихъ особеннаго вниманiя; только сэръ Робертъ Пиль, на вопросъ г-на Бувереня, отвѣчалъ, что съ Бразилiею не ведется переговоровъ о пониженiи тарифа, а на вопросъ Джона Росселя, отвѣчалъ, что онъ всѣ политическiя пренiя желаетъ отложить до рѣшенiя палаты, касательно его финансовыхъ проектовъ. Въ началѣ сего засѣданiя, одинъ изъ членовъ палаты внесъ дѣло о разбитiи портлендской вазы, и обратилъ вниманiе перваго министра на незначительность наказанiя, опредѣленнаго за сей поступокъ. Сэръ Робертъ Пиль требовалъ, чтобы разсмотрѣнiе сего предмета было прiостановлено, пока смотритель музея, по предварительномъ совѣщанiи, не представитъ подробнѣйшихъ объясненiй. Палата отсрочила свое засѣданiе въ 6 часовъ.

— Пренiя, бывшiя въ этотъ день въ палатѣ перовъ, не представляли ничего занимательнаго.

Германiя.

Франкфуртъ на Майнѣ, 10 *Февраля*.

Предстоящее собранiе Германскаго Союза, намѣрено подвергнуть своему соображенiю вопросъ относительно уничтоженiя во всей Германiи банковъ азартныхъ игръ. Должно надѣяться, что по этому дѣлу, столь близко касающемуся нравственности и домашняго благосостоянiя, послѣдуетъ единодушное постановленiе союза.

— Въ Iюлѣ мѣсяцѣ князь Меттернихъ намѣренъ посѣтить Iоганнисбергскiй замокъ, а такъ какъ къ тому же времени ожидаютъ Ихъ Величествъ Прусскаго Короля и Королевы, въ замкѣ Штольценфельсѣ, то по этому поводу прирейнскiя газеты догадываются что въ тамошнихъ окрестностяхъ произойдутъ важныя совѣщанiя.

— Католическiй приходъ въ Лейпцигѣ издалъ воззванiе къ своимъ единовѣрцамъ, приглашая ихъ къ доставленiю приношенiй въ пользу построенiя новой католической церкви въ Лейпцигѣ, которая была бы соотвѣтственнѣе, со дня на день увеличивающемуся, числу католиковъ.

Швецiя

Христiянiя, 6 *Февраля*.

Въ нашемъ городѣ господствуетъ радость; повсюду слышатся радостныя восклицанiя. Король и Королева съ фамилiею прибыли въ нашъ городъ. Въѣздъ происходилъ въ половинѣ 7-го вечеромъ. На мосту, чрезъ который Ихъ Величества проѣзжали въ городъ, устроены были трiумфальныя ворота, великолѣпно иллюминованныя, а на улицахъ, ведущихъ ко дворцу разставлены были войска, и толпилось множество народа.

Италiя.

Римъ, 21 *Января*.

13-го числа с м., въ осьмой день послѣ праздника Срѣтенiя Господня, общество распространенiя вѣры *(de propaganda fidei)* совершало церемонiю, во время коей, воспитанники разныхъ нацiй, произнесли краткiя рѣчи, въ честь Рожденiя и Явленiя го-

Izby handlowéj. Prawo to napotkało silny opór ze strony radykalistów i było powodem długich rozpraw. Naprzód P. Wallace oświadczył żądanie, aby mu pozwolono wnieść bil, znoszący pomienione prawo, jako szkodliwe dla publiczności. Lord Howick oparł się temu, i zbijał zarzuty poprzedniego mówcy co do szkodliwości prawa, zgadzając się jedynie z nim w żądaniu, aby władza zajęła się zniżeniem opłaty od podróżnych, oraz poczyniła im stosowne ułatwienia. Po mowie Sir Robert Peel, który upraszał Izbę, aby nie wyrokowała zbyt pośpiesznie o rzeczy któréj niezbadano dostatecznie, P. Wallace cofnął swój wniosek. W dalszym ciągu posiedzenia, Sir James Graham, Minister spraw wewnętrznych, żądał, aby mu pozwolono przedstawić bil, poprawiający ustawę o osiedlaniu ubogich w parafiach, i oddalaniu ich stamtąd. Izba, po daniu żądanego zezwolenia, odroczyła się. *Na posiedzeniu d.* 12, nie zaszły żadne rozprawy, godne szczególniejszéj uwagi. Tylko Sir Robert Peel, zapytany przez P. Bouverin, odpowiedział, że nie toczą się żadne układy z Brezylią, względem zniżenia taryfy; a na interpellacye Lorda J. Russel, oświadczył, że wszelkie rozprawy polityczne, chce odłożyć aż do wyrzeczenia Izby względem jego projektów finansowych. Na początku tego posiedzenia, jeden z członków Izby wniósł sprawę stłuczenia wazy Portlandzkiéj, i zwrócił uwagę piérwszego Ministra na małą karę, jaką prawo za taki występek naznacza. Sir Robert Peel jednak żądał, aby wstrzymano się z roztrząsaniem tego przedmiotu dopóty, dopóki dozorcy muzeum, po odbytéj naradzie, nie dadzą rządowi bliższych objaśnień. Izba odroczyła się o godzinie 6 éj.

— Tegoż dnia w Izbie Wyższéj rozprawy nie miały żadnego interessu.

Niemcy.

Frankfurt nad Menem, 10 *lutego*.

Przyszłe zgromadzenie Związku Niemieckiego ma się zająć kwestyą względem zniesienia banków gier hazardownych w całych Niemczech. Spodziewać się należy, iż w sprawie téj, obchodzącéj tak blisko moralność i szczęście domowe, nastąpi jednozgodna uchwała Związku.

— W przyszłym miesiącu Lipcu, Xiąże Metternich ma odwiedzić zamek Johanisberg, a że w tymże czasie Królestwo Jchmć Pruscy spodziewani są w zamku Stolzenfels, dzienniki nadreńskie ztąd wnoszą, że w tamtych okolicach odbędą się ważne narady.

— Katolicka gmina w Lipsku wydała odezwę do swoich współwyznawców, wzywając ich o składanie dobrowolnych ofiar na wybudowanie nowego kościoła katolickiego w Lipsku, odpowiedniejszego coraz wzrastającéj liczbie Katolików.

Szwecya.

Chrystyania, 6 *lutego*.

W téj chwili radość napełnia nasze miasto; wszędzie rozlegają się wesołe okrzyki. Zostaliśmy ucieszeni przybyciem Królestwa Ich Mości z dziećmi. Dostojni goście odbyli wjazd swój dziś wieczorem, o godzinie w pół do siódméj. Przy moście, prowadzącym do miasta od strony skąd Królestwo Ich Mość przyjeżdzali, wznosiła się brama tryumfalna, jaśniejąca rzęsistém światłem; całe miasto było oświecone, a na ulicach wiodących do pałacu, stało w paradzie wojsko i snuły się nieprzeliczone tłumy mieszkańców.

Włochy.

Rzym, 21 *stycznia*.

Dnia 13 b. m. w oktawę święta Trzech Króli, towarzystwo Rozszerzenia Wiary (de propaganda fidei) odbyło uroczystość, na któréj uczniowie z różnych narodów mieli krótkie mowy na cześć Narodzenia i Objawienia się Jezusa Chrystusa, w następujących językach: hebrajskim, syryj-

сподня, на слѣдующихъ языкахъ: еврейскомъ, сирійскомъ, самаритянскомъ, халдейскомъ, арабскомъ, армянскомъ, турецкомъ, персидскомъ, албанскомъ, сабайскомъ, греческомъ, италіянскомъ, эѳіопскомъ, коптскомъ, тамульскомъ, курдскомъ, георгійскомъ, кельтскомъ, ирландскомъ, шотландскомъ, англійскомъ, иллирійскомъ, балгарскомъ, польскомъ, шведскомъ, нѣмецкомъ, швейцарскомъ, голландскомъ, испанскомъ, португальскомъ, французскомъ, китайскомъ и американскомъ, всего на 33-хъ языкахъ.

— Кардиналъ Тости, министръ финансовъ, попалъ въ немилость, и удалился отъ должности. Во время своего управленія онъ обременилъ церковную область долгами въ 8 милліоновъ піястровъ (около 11 милліоновъ рублей серебромъ).

Неаполь, 25 Января.

Королевство Обѣихъ Сицилій наслаждается столь глубокимъ миромъ, что Король вознамѣрился, посредствомъ ограниченія количества войскъ, соблюсти экономію, простирающуюся до 400,000 червонцевъ въ годъ.

Испанія.

Мадритъ, 6 Февраля.

Увеселенія во время Карнавала внезапно приняли неожиданное направленіе. Извѣстно, что королевская фамилія изъявила генералу Нарваэзу особенный знакъ благосклонности, удостоивъ своимъ присутствіемъ балъ, который онъ въ прошломъ Ноябрѣ давалъ въ своемъ домѣ. Теперь узнали, что на этомъ балѣ, неизвѣстно кѣмъ похищены были 69 серебряныхъ ложекъ и вилокъ. Вчера генералъ Нарваэзъ снова давалъ блистательный балъ съ маскарадомъ, на который приглашено было отборное общество здѣшней столицы. Выборъ этотъ тѣмъ болѣе былъ осмотрителенъ, что Королевская фамилія обѣщала снова удостоить балъ сей своимъ присутствіемъ. Домашніе слуги генерала, чтобы отвратить отъ себя упрекъ въ покражѣ, стали внимательно наблюдать за движеніями гостей, находившихся за пышнымъ ужиномъ, и замѣтили, что какой-то господинъ, украшенный орденами, послѣ стола спряталъ къ себѣ въ карманъ нѣсколько серебряныхъ ложекъ и вилокъ. Тотчасъ дали знать объ этомъ адъютанту генерала, который отозвавъ помянутаго кавалера въ боковую комнату, обыскалъ его, нашелъ украденное серебро, и въ похитителѣ узналъ одного изъ высшихъ начальниковъ почтоваго вѣдомства, и члена палаты депутатовъ, Квинтанилла. Случай этотъ произвелъ сильное впечатлѣніе, и сдѣлался предметомъ общихъ разговоровъ въ столицѣ. Палата депутатовъ неоставила безъ вниманія сего дѣла, и на вчерашнемъ тайномъ своемъ засѣданіи, занималась онымъ въ присутствіи министровъ военнаго и иностранныхъ дѣлъ. Вслѣдствіе сихъ совѣщаній послѣдовало то, что на сегодпишнемъ засѣданіи конгресса, президентъ объявилъ, что Г. Квинтанилла, Севильскій депутатъ, отрѣшенъ отъ званія члена палаты представителей націи, побудительныя однакоже причины не были объявлены.

— Утверждаютъ, что Папа, въ основаніе переговоровъ съ нашимъ правительствомъ, принялъ то условіе, чтобы Королева Изабелла соединена была брачнымъ союзомъ со старшимъ сыномъ Донъ Карлоса. Журналъ *Esperanza* пишетъ по сему поводу, что только посредствомъ совершеннаго примиренія Королевской фамиліи, можетъ послѣдовать въ Испаніи возстановленіе мира и примиреніе партій.

— Коммисія сената прочла вчера свое мнѣніе относительно проекта закона, на счетъ назначенія духовенству содержанія.

— При вчерашнихъ преніяхъ конгресса относительно уголовнаго закона противъ торгующихъ Неграми, Г. Носедалъ объявилъ, что, если Англіи предоставлено будетъ право осмотра испанскихъ судовъ; то Франція можетъ присвоить право назначать въ Испанію войска, чтобы они въ помѣщичьихъ домахъ искали запрещенныхъ товаровъ.

— Основанная въ бывшемъ испанскомъ владѣніи въ Гаити, новая республика Санъ-Доминго, достигла уже совершеннаго устройства. Французское вліяніе одержало тамъ полную побѣду. Назначенное Сантаною, 19 го Ноября, новое министерство состоитъ исключительно изъ тѣхъ мужей, кои были дѣятельнѣйшими орудіями французскаго вице консула Жю-

skim, samarytańskim, chaldejskim, arabskim, armeńskim, tureckim, perskim, albańskim, sabajskim, greckim, włoskim, etiopskim. koftyjskim, tamulskim, kurdyjskim, georgijskim, celtyckim, irlandzkim, szkockim, angielskim, illiryjskim, bułgarskim, polskim, szwedzkim, niemieckim, szwajcarskim. hollenderskim hiszpańskim, portugalskim, francuzkim, chińskim i amerykańskim, razem w 33-ch językach.

— Kardynał Tosti, Minister skarbu, popadł w niełaskę i urząd swój złożył. Przez ciąg zarządu swego odłużył on Państwo Kościelne summą 8 milionów piastrów (około 11 milionów rubli srébrem).

Neapol, 25 stycznia.

Królewstwo Obojga Sycylii znajduje się w tak głębokim pokoju, że Król postanowił przez ograniczenie wojska zaprowadzić oszczędność, wynoszącą rocznie 400,000 dukatów.

Hiszpania.

Madryt, 6 lutego.

Karnawałowe zabawy przez osobliwszy wypadek przybrały niespodziewany kierunek. Wiadomo, że w przeszłym listopadzie, rodzina Królewska wyświadczyła Jenerałowi Narvaez łaskę, zaszczycając obecnością swoją bal dany przezeń w jego mieszkaniu. Dowiadujemy się teraz, że na owym balu, nie mniéj jak 69 srébrnych łyżek i grabek w tajemniczy sposób zniknęły, to jest skradzione zostały. Onegdaj, Jenerał Narvaez dał znowu bardzo świetny bal kostiumowy, na który wybór tutejszego towarzystwa zaprosił. Wybór ten był tém ściślejszym, że także rodzina Królewska, powtórną swą obecnością bal ten zaszczycić przyrzekła. Służba Jenerała, by zrzucić z siebie podejrzenie popełnionéj kradzieży, postanowiła dawać pilne baczenie na gości; jakoż przy wieczerzy dostrzegła, jak jeden orderowy Jegomość srébrne grabki i łyżkę schował do kieszeni. Uwiadomiony o tém natychmiast jeden z adjutantów Jenerała, zaprosił grzecznie wskazaną osobę do przybocznego pokoju, gdzie rozkazawszy przetrząść jéj kieszenie, znalazł w nich skradzione srébro; w winowajcy zaś poznał jednego z wyższych urzędników pocztowego zarządu i członka Izby Deputowanych, nazwiskiem Quintanilla. Wypadek ten sprawił nadzwyczajne wrażenie, i jest przedmiotem wszystkich rozmów w stolicy. Izba Deputowanych nie pozostała też nań obojętną, i na wczorajszém tajném posiedzeniu swojém, zajmowała się nim w obecności Ministrów: wojny i spraw zagranicznych. Skutkiem tych narad było, iż na dzisiejszém posiedzeniu Kongressu, Prezes ogłosił publicznie, że P. Quintanilla, Deputowany z Sewilli, przestał bydź członkiem Izby Reprezentantów narodu; powody wszakże wymienione nie były.

— Głoszą, że Papież podał za warunek wejścia w układy z rządem naszym, zaślubienie Królowéj Izabelli z najstarszym synem Don Karlosa. Dz. *Esperanza* twierdzi z tego powodu, że tylko przez zupełne pojednanie familii królewskiéj, może być przywrócony pokoj w Hiszpanii i pojednanie stronnictw.

— Kommissya Senatu odczytała wczoraj opinię swoją względem projektu do prawa, dotyczącego uposażenia duchowieństwa.

— W czasie wczorajszych rozpraw Kongressu nad prawem karnem na handlujących niewolnikami, oświadczył P. Nocedal, że jeżeli Anglii przyznaném będzie prawo przetrząsania hiszpańskich okrętów, Francya wówczas przywłaszczyć sobie może prawo, wysyłania wojska do Hiszpanii, aby w domach obywateli szukało przemyconych towarów.

— Założona w dawnéj hiszpańskiéj posiadłości w Hajti, nowa Rzeczpospolita Santa Domingo, jest teraz zupełnie ukonstytuowana. Wpływ francuzki odniósł tam stanowcze zwycięztwo. Mianowane d. 19 listopada przez Santanę nowe ministerstwo, jest złożone całkiem z takich mężów, którzy byli najczynniejszemi narzędziami francuzkiego Wice-Konsula Juchereau de Saint-Denis. Dnia

шеро де Сенъ-Дени. 22-го Ноября, президентъ Сантана, въ прокламаціи къ народу, обѣщалъ составленіе новаго устава, который вскорѣ потомъ былъ и обнародованъ съ большимъ торжествомъ. Уставъ этотъ составленъ вообще въ духѣ болѣе либеральномъ, чѣмъ уложеніе гаитской республики; въ немъ не полагается никакой разницы между разноцвѣтными жителями, и предоставляя имъ одинаковыя права, вмѣстѣ съ тѣмъ даруетъ, по силѣ 13-й статьи, права гражданства, въ полномъ ихъ объемѣ, всѣмъ поселяющимся въ республикѣ чужестранцамъ, кои посвящаютъ себя искусствамъ, наукамъ, или какому либо полезному ремеслу, лишь бы только они не происходили изъ непріязненной республикѣ націи. Однакоже для совершеннаго распространенія на нихъ правъ гражданства, требуется пятилѣтняго пребыванія въ странѣ.

— На дняхъ обнародована біографія разстрѣляннаго недавно генерала Зурбано. Происходя изъ самаго низшаго сословія общества (сынъ крестіянина изъ Бареи), Зурбано былъ сначала контробандистомъ, но испытавъ здѣсь неудачи, собралъ шайку, и разбойничалъ по дорогамъ. Будучи приговоренъ заочно къ смертной казни, затѣялъ онъ мнимый заговоръ въ пользу Донъ-Карлоса и, склонивъ къ нему нѣсколько знатныхъ лицъ, купилъ себѣ жизнь обнаруженіемъ правительству сего заговора; эта продѣлка стоила жизни многимъ несчастнымъ, коихъ онъ успѣлъ заманить въ свое сообщество. За симъ Зурбано собралъ новую шайку, и отличился отчаяннымъ преслѣдованіемъ карлистовъ; знаменитыя дѣла этого рода доставили ему высшія чины по арміи; но наконецъ послѣднее событіе увѣнчало достойнымъ образомъ его жизнь, исполненную измѣны и преступленій.

7 Февраля.

По утвержденіи всѣхъ отдѣльныхъ статей закона о торгѣ Неграми, Г. Церати предложилъ, чтобы законъ сей не прежде приведенъ былъ въ дѣйствіе, какъ по отходѣ изъ Гаванны англійскаго корабля. Г-нъ Мартинесъ де ла Роза возразилъ на то, что правительство не можетъ въ приведеніи этого закона въ дѣйствіе предлагать условій, и предложеніе г-на Церати было отринуто. За симъ нѣсколькими членами предложена была дополнительная статья о томъ, чтобы правительство начало переговоры объ отмѣнѣ или ограниченіи по крайней мѣрѣ права осмотра судовъ. Предложеніе сіе на вчерашнемъ засѣданіи сильно поддерживалъ Г. Сейасъ, однакоже сегодня, по представленію министра, Г. Мартинезъ де-ла-Роза добровольно взялъ оное обратно отъ имени своихъ товарищей, и за симъ весь проектъ закона окончательно былъ принятъ.

— Между тѣмъ, какъ испанскія палаты стремятся къ измѣненію существующихъ морскихъ постановленій, со стороны властей сего края произошло злоупотребленіе, могущее подать поводъ къ важнымъ недоразумѣніямъ между Испаніею и Голландіею. Голландское купеческое судно, шедшее изъ Антверпена въ Марсель, и на нѣсколько дней остановившееся въ Гибралтарѣ, задержано тамъ подъ предлогомъ, что на немъ находится 15 ящиковъ съ ружьями, кои хотя адресованы въ Марсель, но, по донесенію англійскаго консула въ Антверпенѣ, предназначены для возмутителей, намѣревающихся произвести возстаніе въ Каталоніи, объявленной въ осадномъ положеніи. Голландскій посланникъ при здѣшнемъ дворѣ баронъ Гровестинсъ потребовалъ немедленно отпуска судна, пополненія убытковъ и полнаго удовлетворенія, но не получивъ онаго, перестаЛъ ѣздить ко Двору.

Т у р ц і я.

Константинополь, 22 Января.

Отношенія Дивана къ англійскому посольству значительно улучшились. Министры, по видимому, поняли, что имъ необходимо нужны двѣ вещи: внутри сильное и неослабное управленіе, а извнѣ дружественныя отношенія къ Европѣ.

— 9-го числа с. м, представители пяти великихъ державъ собрались на совѣщаніе, по предмету составленія общаго отвѣта, который долженъ быть данъ Портѣ, вслѣдствіе послѣдняго ея письменнаго вопроса,

21 listopada, Prezydent Santana w odezwie do ludu, zapowiedział ułożenie nowéj ustawy, która też d. 24 tegoż samego miesiąca z wielkiemi uroczystościami ogłoszoną została. Jest ona w ogóle ułożona w duchu liberalniejszym niż konstytucya Rzeczypospolitéj Hajtyjskiéj; nie czyni żadnéj różnicy między osobami różnego koloru, i przyznając im równe prawa, nadaje wyraźnie artykułem 13-m obywatelskie prawa, w całéj ich objętości, wszystkim w Rzeczypospolitéj osiadającym cudzoziemcom, byle nie byli z nieprzyjaźnego narodu, którzy się poświęcają kunsztom, umiejętnościom albo jakiemu pożytecznemu rzemiosłu. Wszelakoż do zupełnéj naturalizacyi wymaga się pobyt pięcioletni.

— Ogłoszona została biografia rozstrzelanego w ostatnich czasach Jenerała Zurbano. Pochodzący z najniższéj klassy społeczeństwa (syn rolnika z Barea), człowiek ten puścił się naprzód na przemycanie kontrabandy, co gdy mu się źle wiodło, został szefem bandy rozbijającéj po drogach. Skazany na śmierć zaocznie, uknował mniemany spisek na rzecz Don Carlosa i wciągnąwszy doń kilka znaczniejszych osób, okupił sobie życie wydaniem ich przed Rządem. Ten obrot kosztował życie kilku osobom uwiedzionym przez dawnego herszta rozbojników. Odtąd Zurbano zebrał sobie bandę i odznaczył się zaciętém ś-iganiem karlistów; znakomite czyny w tym rodzaju wyniosły go do najwyższych stopniów wojsku, aż nakoniec ostatnia katastrofa godnie uwieńczyła życie pełne zdrad, okrucieństw i zbrodni.

Dnia 7 lutego.

Po przyjęciu wszystkich pojedyńczych artykułów prawa o handlu niewolnikami, P. Cerati wniósł, aby prawo rzeczone nie prędzéj weszło w wykonanie, aż póki blokujący okręt angielski nie ustąpi z portu Hawanny. P. Martinez de la Rosa oświadczył na to, że rząd nie może obowiązującéj mocy tego prawa czynić zawisłą od jakiegobądź warunku; żądanie P. Cerati zatém odrzucono. Następnie kilku deputowanych podało artykuł dodatkowy téj treści, aby rząd rozpoczął układy, celem zniesienia albo przynajmniéj ograniczenia prawa przetrząsania okrętów. Wniosek ten, na posiedzeniu wczorajszém popierał żywo P. Seijas; dzisiaj atoli, na przedstawienie Ministra, P. Martinez de la Rosa, cofnął go sam dobrowolnie w imieniu swoich kolegów; poczém cały projekt do prawa ostatecznie przyjęty został.

— Podczas gdy Izby hiszpańskie okazują życzenie zmienienia istniejących praw morskich, władze tegoż kraju popełniły nadużycie, mogące być powodem do ważnych zawikłań między Hiszpanią a Hollandyą. Kupiecki okręt Hollenderski, idący z Antwerpii do Marsylii, który na dni kilka tylko zawinął do Gibraltaru, zatrzymany został w tym ostatnim porcie, pod pozorem, że wiezie między swoim ładunkiem 15 pak karabinów, które, lubo adressowane do Marsylii, miały jednak, według doniesienia Konsula angielskiego w Antwerpii, służyć dla wichrzycieli, chcących zrobić powstanie w Katalonii, ogłoszonéj w stanie oblężenia. Tutejszy Poseł Hollenderski, Baron de Grovestins, natychmiast żądał uwolnienia okrętu, wynagrodzenia szkód i zadosyćuczynienia, czego gdy nie otrzymał, usunął się od dworu.

T u r c y a.

Konstantynopol, 22 stycznia.

Stosunki dywanu z poselstwem angielskim znacznie się polepszyły. Ministrowie, jak się zdaje, zrozumieli, że im potrzeba koniecznie dwóch rzeczy: wewnątrz silnéj i regularnéj administracyi, a zewnątrz przyjacielskich stosunków z Europą.

— Dnia 9 b. m. zebrali się reprezentanci pięciu wielkich mocarstw na kilkogodzinną konferencyą, w celu naradzenia się wspólnie nad odpowiedzią, jaką udzielić wypada Porcie na jéj ostatnie pismienne zapytanie, dotyczące

относительно сирійскаго дѣла. Нота, заключающая этотъ вопросъ, за исключеніемъ нѣсколькихъ мѣстъ, кои могли быть Портѣ продиктованы англійскимъ посольствомъ, служитъ образцомъ старинно-турецкой школьнической дипломатіи дивана. Между прочимъ, весьма замѣчателемъ слѣдующій періодъ: „Мы еще съ достовѣрностію не знаемъ, слѣдуетъ ли намъ употребить силу оружія противъ всего Ливана, или только противъ округовъ смѣшаннаго народонаселенія?" Между тѣмъ всѣ представители великихъ державъ, кромѣ англійскаго посланника, — того мнѣнія, что ни противъ цѣлой Сиріи, ниже противъ части не слѣдуетъ употреблять насильственныхъ средствъ, но стараться кротостію усмирить тамошнія смятенія.

sprawy Syryjskiéj. Nota obejmująca to zapytanie, wyjąwszy kilka ustępów, które Porcie mogły być podyktowane przez poselstwo angielskie, jest probą staro-tureckiéj szkolnéj dyplomacyi dywanu Między innemi charakterystycznym jest następujący okres: „Nie wiemy jeszcze z pewnością, czy mamy użyć siły oręża przeciw całemu Libanowi, czy tylko przeciw powiatom mięszanéj ludności?" Tymczasem wszyscy reprezentanci wielkich mocarstw, oprócz Posła angielskiego, są tego zdania, ażeby ani przeciw całości, ani przeciw części nie używać środków gwałtownych, ale starać się łagodnością poskromić tameczne rozruchy.

29 *Января.*

По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Сиріи, жители Ливана съ трепетомъ ожидали скораго рѣшенія Порты по сирійскому дѣлу. Отрядъ изъ ста человѣкъ, посланный изъ Дамаска Али-Пашею противъ Миръ Гандшара, былъ разбитъ около Балбека. Али Паша хотѣлъ было вновь отправить 500 человѣкъ войска, но, по совѣту англійскаго консула, г-на Вуда, оставилъ это намѣреніе.

— На дняхъ директоръ здѣшняго монетнаго двора Дюсоглю совѣщался съ однимъ изъ первыхъ банкировъ, на счетъ учрежденія здѣсь турецкаго банка.

Dnia 29 stycznia.

Podług ostatnich wiadomości z Syryi, na Libanie z bojaźnią oczekiwano bliskiego wyrzeczenia Porty, w sprawie Syryjskiéj. 100 ludzi wysłanych z Damaszku przez Ali Baszę, dla usunięcia Mir-Handschara, zostało pod Balbekiem rozbitych i rozpędzonych. Basza chciał w ich miejsce wyprawić z Damaszku korpus wojska, z 500 ludzi złożony; ale odwiódł go od tego przedsięwzięcia P. Wood, Konsul angielski.

— Przed kilku dniami, w tutejszéj mennicy odbyła się narada, między dyrektorem Düsoglu i jednym z najznaczniejszych bankierów, względem założenia banku Tureckiego.

Остъ-Индія.

(Лондонъ, 8 Февраля).

Вчера прибыла сюда Остъ-Индская почта, съ извѣстіями изъ Бомбая отъ 1-го Января, а изъ Китая (Гонгъ-Конга) отъ 9-го Ноября. Въ первыхъ сказано, что мятежъ въ южной части земли Марратовъ почти прекращенъ, ибо послѣ взятія британскими войсками, отъ 1-го Декабря, пяти укрѣпленій, въ томъ числѣ двухъ очень сильныхъ, у инсургентовъ осталась только одна крѣпость, которая недолго будетъ служить имъ подпорою. Сильнѣе другихъ было сраженіе при взятіи приступомъ крѣпости Пуналлы, отъ 29-го Января до 2-го Февраля, гдѣ Англичане потеряли 3 убитыми и 53 ранеными, между первыми полковника Гикса, командовавшаго бригадою осаднаго корпуса, у котораго пушечнымъ ядромъ оторвало обѣ ноги; между послѣдними одного штабъ и 8 оберъ-офицеровъ. Инсургенты одними плѣнными лишились 2,000 чел. Полковникъ Овенсъ, находившійся въ рукахъ инсургентовъ, добровольно выданъ ими и возвратился въ Саттару, куда онъ назначенъ политическимъ агентомъ. Безпокойства въ Савунтъ-Вари еще продолжаются, и 3,000 человѣкъ англійскаго войска отряжено туда для возстановленія порядка.

— Въ Синдѣ господствовало совершенное спокойствіе, но болѣзни еще непрекратились; почти 3,000 человѣкъ лежало въ госпиталяхъ, и одинъ 78-й полкъ лишился до 200 человѣкъ. Сэръ Чарльсъ Нэпиръ находился въ походѣ изъ Дадура въ Лархару, и намѣренъ былъ разрушить фортъ Пуладжъ. Командиръ 64-го Бенгальскаго полка, полковникъ Мозельси, преданный за свои поступки военному суду, не смотря на свою 39-ти-лѣтнюю службу и оказанную въ афганистанскомъ походѣ храбрость, лишенъ своего чина, безъ всякой надежды на прощеніе.

— Изъ Пенджаба, равно какъ и изъ Афганистана, не слышно ничего важнаго, кромѣ подтвержденія извѣстія о свирѣпствующей въ Кабулѣ заразѣ. Болѣзнь распространилась съ такою ужасною силою, что скоро, — какъ думаютъ, — живыхъ недостаточно будетъ для погребенія мертвыхъ.

Indye Wschodnie.

(Z Londynu, 8 lutego).

Nadeszła tu wczoraj z Indyi poczta przywiozła wiadomości z Bombaj po d. 1 stycznia, a z Chin (z Hong-Kong) po d. 9 listopada. Piérwsze donoszą, że powstanie w południowéj części kraju Maratów jest tak dobrze jak przytłumione; bo gdy wojska angielskie, od 1 grudnia, nie mniéj jak 5 twierdz zdobyły, między któremi dwie bardzo mocne, powstańcy mają już tylko jedną warownię w swém ręku. Najuporczywsza walka była pod warownią Punalla, od 29 listopada do 2 grudnia, w ktoréj Angliey mieli 3 zabitych i 53 ranionych, między piérwszemi dowodzącego Brygadą Półkownika Hicks, któremu kula działowa obie nogi urwała, między zaś ostatniemi, jednego sztabowego i 8 niższych oficerów. Powstańcy w samych jeńcach utracili 2,000 ludzi. Półkownik Owans, ktory zaraz po swém mianowaniu na politycznego ajenta, dostał się był w ręce powstańców, wypuszczony przez nich na wolność powrócił do Sattarach. W Sawunt-Warih niespokojności nie ustają; 3,000 wojska angielskiego przebiega ten kraj dla przywrócenia porządku.

— W Sind panowała zupełna spokojność, ale ciągle jeszcze grasują choroby, tak, że około 3,000 ludzi znajduje się w szpitalach; sam 78 półk utracił około 200 ludzi. Sir Charles Napier był w pochodzie do Dodur, w Larchara, i miał zamiar zburzyć warownię Puhlacz. Półkownik Moseley, pomimo swéj 39 letniéj służby i waleczności w wyprawach Afganistańskich, został przez sąd wojenny pozbawiony swego stopnia, bez nadziei ułaskawienia, za swe postępowanie jako dowódzca 64 półku Bengalskiego.

— Z Pendżabu i Afganistanu nic ważnego nie donoszą, prócz, że w Kabulu straszna panuje zaraza. Choroba ta tak się rozszerzyła, że sądzą, iż nie za długo zabraknie żyjących do grzebania umarłych.

ВИЛЬНА. въ Тип. Ѳ. Гликсберга — Печ. позвол. 23-го Февраля 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*